

Радість віри

Авраам

Сара спала. Авраам сидів поруч, не відводячи погляду від її лиця. Вона завжди спала ось так, як зараз: на спині, з ледь піднятою головою на делікатній подушці та з королівським виразом свого світлого обличчя.

Ох, Ваша Величносте.

У кожній її рисі було стільки нездоланної краси, відваги, сили, впертості. Коли Авраам вперше побачив її вже не малим і не виправно пустотливим босоногим дівчам, а майже дорослою панною, то подумав, що цій жінці пасуватимуть лише царські палати. І він звів для неї найбільший, найкрасивіший будинок у місті. Однак коли вони вирушили в далеку дорогу, залишаючи і місто, і красивий дім по-

---

* Усі цитати у текстах подано за Святим Письмом у перекладі Івана Огієнка.

** Сараї — ім'я Сари, яке означає її неплідний стан і яке вона носила до того, як Бог переназвав її Сарою та вчинив плідною. Це саме стосується її чоловіка, який з простого «батька» — Аврама — став Авраамом — «батьком багатьох». У перекладі Святого Письма І. Огієнка таке розрізнення в імені нашої героїні передано іншими мовними засобами, через подвоєння «р»: Сара — Сарра (*примітка до с. 113*).

заду, Авраам навіть не підозрював, що її вродата матиме вдосталь сили, щоби перетворити видвілий шматяний намет на царський палац.

Її характер, разом із красою, завжди чаїв у собі незворушність, яку годі було збагнути. Авраам ніколи не бачив її сліз. Сара вмiла усміхатися навіть у найважчі миті. Але краще б вона того не робила. Господи, ця жінка вмiла зводити з розуму!

Коли царський посланець їхньої транзитної зони наблизився до намету, Сара мовчки послухала Авраамових вказівок. Коли це сталося вдруге, вона — а помітила його ще здалеку — швидко зникла в наметі й вийшла з нього ще разюче вродливішою, ніж будь-коли.

— Ну, який маю вигляд? — повільно покрутилася перед Авраамом.

— Саро... Ти що? Що ти робиш?

— Ну, якщо мені знову доведеться змінити свіжість пустелі на тісноту кам'яних стін, я б воліла, щоби то був царський дім, а не скромна вілла якогось вельможі.

— Саро!..

— Не хвилюйся, коханий. На твою жінку чужі можуть тільки дивитися.

Посланець уже оголошував царський наказ, і Сара, мостячись на верблюді, голосно гукнула чоловікові:

— Не сумуй, братику! Сподіваюся, скоро побачимось! — Й усміхнулася.

Жінко!

Вона була незламною. Коли в її довгому чорному волоссі з'явилися сріблясті пасма, Сара вклала їх у такі вигадливі зачіски, що вони не свідчили про наближення старості, ні. Лише про новий рівень її жіночої майстерності.

Вона вислуховувала довгі Авраамові монологи, кивала, погоджувалася, чинила за його словом. Натомість пускати його у своє серце не спішила. Тільки двічі він зміг зчитати якісь зміни у виразі її обличчя. І вперше йому довелося її запитати, що це означало.

Якось її обличчя, не затьмарене й раніше жодними смутками, засяло особливою тихою радістю. Авраам подовгу сидів поруч із дружиною після того, як вона засинала, намагаючись розшифрувати ребус світла в кутиках її уст. Утім дарма.

— Саро, ти світишся.

Знову цей усміх.

— Розкажеш мені, чому?

— Напевне, твій великий Бог почув мої молитви. І твої також.

— Він завжди їх чує.

— Знаю. Але мені дав відповідь аж тепер, — вона витягла із зачіски сиве пасмо і взялася перебирати його своїми тонкими пальцями. — Тепер, коли я сива, а чужоземні володарі перестали заглядатися на мене.

— Саро, ти...

— Звичайне жіноче в мене було ще два місяці тому.

Тепер Авраам знав причину її радості. Вечорами, після того, як вона засинала, він сидів і вбирав усім своїм єством світло її усміху. Тоді йшов надвір і говорив із Богом.

Однак минали дні, тижні, місяць-другий, і радість потроху вивітрювалася із Сариного лица. Натомість з'являлося дивне сум'яття, і страх, і розпач, і гіркота. Минув рік, звичайного жіночого так і не було. Але це не принесло подружжю жодної втіленої мрії.

Як тільки Сара остаточно переконалася, що відповідь на її молитви — «Ні», у її сон і на її обличчя знову повернулася незворушність. Авраам уже не міг читати з її уст, що коїлося в її душі. Проте не запитував.

Інколи вона здригалася, почувши, як він називає її Сарою. Значення цього нового імені видавалося їй тепер гіркою насмішкою. Тож він усе рідше називав її так, вигадуючи сотні інших пестливих звертань.

Удень вона незмінно усміхалася, була привітною, впевненою у своїй ролі, у своїй невичерпній жіночій силі. Уночі ж виглядала такою малою, крихкою, беззахисною. Та однак — такою вперто красивою. Він дивився на неї і знав, що нізачо не зміг би їй ні в чому відмовити. Хоч би про яку дурницю вона його просила.

«Ліпше добре стеж за своїми проханнями, люба, — прошепотів їй, — заради нашого ж блага».

Авраам за звичкою вийшов надвір і довго довго йшов, аж до пагорба, з якого удень видно було простору зелену долину й вервечку гір на обрії. Уночі ж там западала непроглядна темрява, над якою міриадами срібних дзвоників перекочувалися мелодії глибокого зоряного неба.

— Привіт, Боже, — сказав Авраам. — А таки добре, що Ти нас покликав у дорогу. Я і